

Do ČR se po patnácti letech vrátila katarální horečka ovcí, ohnisko je na Sokolovsku

6.9.2024 - Petr Voříšek, Edita Onuferová Vorlíček | Státní veterinární správa ČR

V České republice byl po patnácti letech potvrzen výskyt katarální horečky ovcí (bluetongue). Vyšetření ve Státním veterinárním ústavu Jihlava potvrdilo nákazu u plemenného berana chovaného na farmě v Jindřichovicích na Sokolovsku. Zvíře vykazovalo typické příznaky nákazy. Jedná se o první případ katarální horečky ovcí (KHO) na území ČR po patnácti letech. Nákaza není přenosná na člověka.

Na hospodářství se aktuálně nachází více než 370 ovcí, přes 200 koz a více než 130 kusů skotu. Všechny vyjmenované druhy hospodářských zvířat jsou vůči této nákaze vnímavé. Beran, u něhož vyšetření nákazu potvrdilo vykazoval příznaky typické pro katarální horečku ovcí mezi něž patří zvýšená teplota, výtok z nozder, zhoršené dýchání, otok spodního pysku a omezení přijímání potravy. V uplynulých dnech dle chovatele uhynuli na farmě další dva berani, kteří z typických příznaků nákazy vykazovali pouze výtok z nozder. Těla obou uhynulých kusů byla neškodně zlikvidována v asanačním podniku.

Státní veterinární správa (SVS) v reakci na potvrzení nákazy přijímá mimořádná veterinární opatření s cílem minimalizovat riziko šíření nákazy. *„V rámci opatření není třeba utrácet zvířata v ohnisku. Okolo ohniska bude vytýčeno pásmo o poloměru 150 km. Pro zvířata z hospodářství v této oblasti budou platit zpřísněná pravidla pro přesuny. Chovatelům bude nařízeno sledovat zdravotní stav zvířat a neprodleně hlásit veškeré změny příslušné KVS. V případě výskytu klinických příznaků budou od postižených zvířat v hospodářství odebírány vzorky,“* uvedl **ústřední ředitel SVS Zbyněk Semerád**.

Živá zvířata ze zasažené oblasti se po dobu platnosti opatření nemohou přemisťovat do jiných chovů. To znamená zásadní omezení pro obchodování se zvířaty především se třetími zeměmi (státy mimo EU).

V ČR se KHO vyskytovala v letech 2007 až 2009. Postupně bylo potvrzeno celkem 14 ohnisek. Poslední případ na území státu byl zaznamenán v září 2009. Od roku 2007 do konce dubna 2011 probíhala v ČR u všeho skotu, ovcí a koz starších tří měsíců povinná vakcinace. Náklady spojené s povinnou vakcinací byly hrazeny státem. *„I pro současnou vlnu nákazy platí, že se chovatelé budou moci obracet na Ministerstvo zemědělství, které bude kompenzovat náklady spojené s výskytem katarální horečky ovcí,“* sdělil **ministr zemědělství Marek Výborný**.

Od 29. dubna 2013 byla ČR opět považována za zemi bez výskytu (prostou) této nákazy. Proti aktuálně šířenému sérotypu nákazy neexistuje zatím schválená vakcína umožňující obchodování se zvířaty.

Aktuálně se KHO šíří v západní Evropě, zejména ve Francii, Německu, Dánsku a Lucembursku. Jen před pár dny byla nákaza potvrzena v Německu, pouze sedm kilometrů od české hranice.

Od roku 2007 provádí SVS v ČR aktivní monitoring KHO, a to v období výskytu tiplíků, tedy přibližně

od dubna do listopadu. V současné době monitoring spočívá ve vyšetřování krve zvířat. Do roku 2013 probíhal také entomologický monitoring, který bude nyní obnoven. Během roku 2023 bylo v rámci aktivního monitoringu sérologicky vyšetřeno celkem 1120 kusů skotu na 157 hospodářstvích. Kromě toho byla ve státních veterinárních ústavech vyšetřována také zvířata určená k vývozu do třetích zemí (zejména zemí mimo EU). V loňském roce bylo takto vyšetřeno více než 800 kusů skotu. V rámci monitoringu bylo vyšetřeno také více než sedm desítek vzorků ovcí a koz a více než 300 vzorků od zvířat v zoologických zahradách a volně žijících zvířat.

Katarální horečka ovcí je virové onemocnění domácích a divoce žijících přežvýkavců. Nákaza postihuje především ovce, kozy a skot. U skotu většinou nedochází k výskytu klinických příznaků. Onemocnění je přenášeno krevsajícím hmyzem, konkrétně tiplíky. Nákaza se projevuje horečkou, záněty a otoky v oblasti dutiny ústní, nozder, víček, uší, postiženy mohou být i paznehty. Zejména na sliznici dutiny ústní se objevují krváceniny a vředy.

<https://www.svscr.cz/do-cr-se-po-patnacti-letech-vratila-kataralni-horecka-ovci-ohnisko-je-na-sokolovsku>